

NYHEDSBREV

ROSKILDE UNIVERSITET - CNNF, Dec 2017

CNNF ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår. I dette nyhedsbrev bringer vi:

- 1) Invitation til CNNF-forårs seminar om lodsejere som naturforvaltere.
- 2) Den 2. Nationalparkplan for Mols Bjerge (2018-24) godkendt
- 3) Rapport fra efterårets CNNF seminar om relationen mellem vækst og bæredygtighed i natur- og nationalparker.
- 4) Nationalpark Kongernes Nordsjælland godkendt.
- 5) Alene ved den biologiske tankes kraft – overvejelser omkring et hørings svar fra "Verdens skove"
- 5) Arrangementkalender

LODSEJERE SOM NATURFORVALTERE I DANSKE NATIONALPARKER

INVITATION til CNNFseminar på Roskilde Universitet fr. 20.04:2018 (kl. 13-16)

Forbedring af naturkvaliteten og sikring af sammenhængende natur er et hovedmål med oprettelse af nationalparker. Mål indenfor kulturhistorie, friluftsliv, turisme og lokal udvikling har også stor betydning, men uden at naturkvaliteten fastholdes og meget ofte også forbedres, vil nationalparkstatus ikke give mening for de pågældende områder. Dette forhold er også påpeget i den kritiske gennemgang af de daværende danske nationalparker, som er foretaget af Rigsrevisionen i 2013.

I det perspektiv søger seminaret nogle bud på lodsejeres rolle i opretholdelse og forbedring af naturkvaliteten i de danske nationalparker. Her tænkes på såvel private som offentlige lodsejere og myndigheder. Hvad kan og gør de forskellige lodsejegrupper i fht. sikring og/eller forbedring af naturkvalitet i parkerne? Hvordan tilgodeses lovens intentioner i praksis? Hvilke samarbejdsformer mellem offentlige og private lodsejere og frivillige foreninger har potentiale til at løfte opgaven med forvaltning af naturværdierne i danske nationalparker? Findes "det gode eksempel"? Hvilke problemer og udfordringer, men også muligheder ligger der i at "overlade" naturforvaltning til private aktører? Seminaret har til hensigt at samle en drøftelse af disse og lignende spørgsmål.

I dag indgår varierede kulturlandskaber med en vifte af interesser og muligheder mange steder i nationalparker. Dette gælder også lande i Vest- og Nordeuropa, som Danmark kan

sammenligne sig med: Storbritannien, Tyskland, og sydligere dele af de nordiske lande. Her udgør ældre, ekstensivt udnyttet kulturlandskab tit en væsentlig del af nationalpark-områderne med græsland, moser, heder og skove under ældre kultur. Opretholdelse af naturkvalitet incl. den biologiske mangfoldighed i disse områder afhænger af fortsættelse af ældre drift eller indførelse af en slags erstatning for den. Her spiller samarbejdet med lodsejere og deres land- og skovbrug og evt. anden form for traditionel udnyttelse en afgørende rolle. På seminaret vil vi se på eksempler på løsninger i forskellige nationalparker og diskutere dels rammerne for dette og dels de praktiske og økonomiske muligheder for gennemførelse af nødvendig, aktiv forvaltning (naturpleje) – bl.a. i lyset af NATURA2000 forpligtelserne til at skaffe el. opretholde ”gunstig bevaringstilstand”. Områder med denne udpegning indgår i alle eksisterende nationalparker her i landet.

Primo februar 18 forventer vi at kunne annoncere et første program på vores hjemmeside (cnnf.ruc.dk). Vi opfordrer hermed evt. interesserede oplægsholdere til at melde sig. Send os en email, hvis du har noget på hjerte angående dette tema, på cnnfruc@gmail.com.

Den 2. Nationalparkplan for Mols Bjerge (2018-24) godkendt

Jesper Brandt

Nationalpark Mols Bjerge blev oprettet i 2009. Parken har netop haft sin 2. nationalparkplan i offentlig høring. Planen der skal gælde fra 2018-2024, er nu godkendt. Den kan i sin helhed læses http://nationalparkmolsbjerge.dk/media/219459/10930_forslag_nationalparkplan_low.pdf på

Der er tale om en god og indimellem endda hudløst ærlig beskrivelse af parkens hidtidige udvikling i perioden 2012-18, de problemer der har været, og hvordan det er gået – og ikke gået – med de planer, der har været igangsat.

Ligesom Nationalpark Thy har parken taget Rigsrevisionens kritiske kommentarer til nationalparkernes udvikling gennem de første år til sig, og fuldt deres anbefalinger af, at nationalparkbestyrelserne formulerer klare og målbare målsætninger, som nationalparkerne kan prioritere deres indsats ud fra. Det er sket gennem udarbejdelsen af nogle ganske præcise bilag, som på skemaform gennemgår alle forslag, der er kommet ind, redegør for de enkelte vedtagne indsatsområder, og præciserer, hvad der på kort, mellemlang og lang sigt forventes, at ville blive gjort for at tilgodese dem. Disse interessante bilag kan læses og downloades fra http://nationalparkmolsbjerge.dk/media/219460/10930_nationalparkplan_bilag.pdf.

Udviklingen af Nationalpark Mols Bjerge var de første år præget af en del ledelsesmæssige uenigheder og samarbejdsproblemer, hvilket førte til at ministeren udskiftede halvdelen af bestyrelsen i efteråret 2013.

Det lykkedes dog i vid udstrækning at komme om ved disse problemer gennem nedsættelsen af faste velfungerende udvalg, sammensat på tværs af bestyrelsen og nationalparkrådet, indenfor natur, kultur, friluft og erhverv.

Trods den nye nationalparkplan og den detaljerede redegørelse for de foreslåede planer, ser det ud til, at parken fortsat må slås med en del problemer.

Efter godkendelsen af den nye nationalparkplan er næsten hele bestyrelsen, der skal genvælges hvert 4. år blevet skiftet ud af miljøministeren som følge af en regel om, at man højst må sidde i bestyrelsen i 2 efter hinanden følgende perioder. Kun to medlemmer: Thorkild Danielsen, der er repræsentant for Danmarks Naturfredningsforening, samt Margit Røgind, der repræsenterer Danmarks Naturfredningsforening, kan fortsætte deres arbejde. Samtidigt er antallet af pladser i bestyrelsen blevet skåret ned med 4 (fra 15 til 11). Det er sket i en proces, der ikke ser ud til at have inddraget de involverede, eller nogle af de andre nationalparker. Det har skabt en vis uro i andre nationalparker, især fordi den på mange måde komplicerede ledelsesproces af parken kræver store og varierede faglige ressourcer samt et velfungerende langtsigtet samarbejde, der er vanskeligt foreneligt med usikre samarbejdsformer og ikke mindst med stadige udskiftninger i ledelseskredsen.

"VÆKST og BÆREDYGTIGHED - forenelige størrelser?"

RAPPORT, v. Keld Buciek:

Center for Natur- og Nationalparkforskning ved Roskilde Universitet afholdt det halvårslige CNNF-seminar **fredag d. 27 Okt.**

Der synes at være udbredt konsensus om at etableringen af natur- og nationalparker kan bidrage til en bedre sikring af biodiversiteten, forbedre mulighederne for en rekreativ udnyttelse af vore landskaber og dermed bidrage til at øge borgernes livskvalitet. Men om det også i traditionel økonomisk forstand skaber vækst i beskæftigelse, omsætning, skatteindtægter osv. er noget, der ikke vides ret meget om. Forestillingen om vækstskabende parker argumenteres i høj grad igennem med henvisning til forventede øgede turismerelaterede aktiviteter. Turismen påvirker klassiske natur- og miljø problemstillinger om forholdet mellem benyttelse og beskyttelse, det stiller spørgsmålstejn ved under hvilke betingelser en bæredygtig udnyttelse af parkerne er mulig. Dette giver anledning til at udfordre gængse lands- og lokalpolitiske lovprisninger af parkernes rolle i den regionale udvikling. Det gælder natur- og nationalparkernes erhvervsøkonomiske konsekvenser, effekterne på den regionale udvikling, velfærdsudviklingen, bosætningen, ejendomspriserne, de lokale konsekvenser, og muligheder og begrænsninger i lokale turisme-strategier i relation til en bæredygtig naturomgang. Dette var nogle af de problemstillinger CNNF-seminaret satte fokus på.

Seminaret havde oplæg fra:

Keld Buciek: Hvad vides om de regionaløkonomiske og beskæftelsesmæssige effekter af etablering af natur- og nationalparker?

Verena Pinegger: Representing Visitor Experiences in Naturpark Amager.

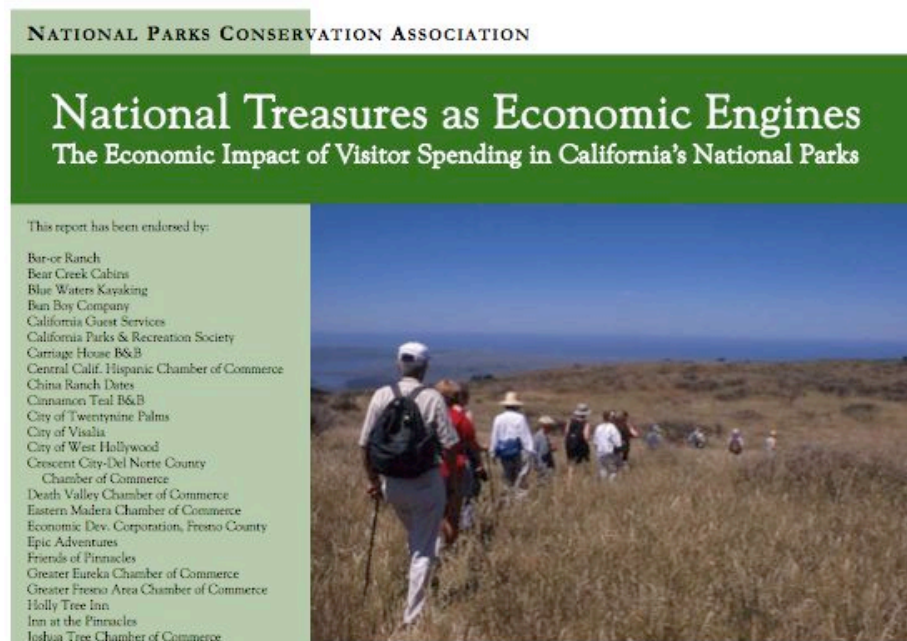
Jesper Holm: Mod en model for forståelse af bynær økoturisme.

Jørgen Ole Bærenholdt: Etablering af vandreruter som turismefremmende initiativ - Camønoen som case.

I det følgende opridses nogle af hovedpointerne i de forskellige oplæg på seminaret:

Keld Buciek: Hvad vides om de regionaløkonomiske og beskæftelsesmæssige effekter af etablering af natur- og nationalparker? Oplægget var baseret på en større undersøgelse af dels forskningsartikler og dels konulentrapporter, internationale såvel som danske. Forhåbningerne knyttet til park-etableringer handler generet om vækst i beskæftigelse, nye virksomheder, større skatteindtægter, mere tilflytning, flere besøgende. Kigger man nærmere på artikler og rapporter, der forsøger at vurdere de regionaløkonomiske effekter af natur- og nationalparker, tegner der sig et noget broget billede. Generelt kan man i de konsulent rapporter, der udarbejdes før parkernes etablering, spore en temmelig optimistisk vurdering af de økonomiske gevinster, mens de (ret fåtallige) forskningsartikler, der behandler emnet, sjældent finder belæg for større optimisme.

Vurdering af parkernes regionaløkonomiske effekter, skal også tage højde for det forskellige setup af parker i de forskellige lande - fx. har mange amerikanske parker indtægter fra entre, salg af merchandise, guidede ture mv. I gennemsnit kræver de i Californiske parker ca. 660 besøgende for at skabe 1 job. I en dansk sammenhæng vurderer visit.dk, at der skal 1. mill. i meromsætning for

at skabe 1,4 job i turistbranchen. Svært, mao., at sammenligne. I en forundersøgelse til det ikke-realiserede Nationalpark Det Sydfynske Øhav, vurderede konsulenterne bag, at det primært var turisterhverv, der ville få gavn af parken, mens de øvrige erhverv ikke ville opnå nogen effekt. Heller ikke hvad angår bosætning, ejendomspriser, nye virksomheder mv. kunne parketablering siges at have positiv effekt. Det var endda usikkert, hvor stor turismeforøgelsen ville blive. Dette bekræftes af en større tysk undersøgelse ("The economic impact of tourism in six German national parks" Landscape and Urban Planning 97 (2010)73-82), der konkluderer at nationalpark-turister bruger significant færre penge end gennemsnittet af turister. Da især de mange "før-etablering" vurderinger ikke medtager omkostninger ved etablering og drift af natur- og nationalparker, er der brug for mere realisme i diskussionerne om de regionaløkonomiske effekter. Omvendt er der også brug for måder at værdisætte naturforbedring og lade det indgå i regnestykkerne, incl. værdien af forbedrede naturoplevelser.

Verena Pinegger: Representing Visitor Experiences in Naturpark Amager: What experiences do visitors come to Naturpark Amager for and how do these experiences emerge in the visitors' interactions with the park? Based on 20 on-site interviews and participant observation. The study identified and distinguished four user types in the park and how they move around and what they like about the park: 1) Athletic Ambitionists: Uninterrupted workout, smooth surfaces, fresh air, exercising. 2) Relaxed Ramblers: Timeout, nature, proximity to home, quietness. 3) Adventurous Souls: Exploring, small paths, surprises, under developed state. 4) Bird Watchers: Good spots, diversity of birds, accessibility. Although other types most likely could be identified (also depending on season), it give us a richer picture of

the visitors and a knowledge about important features of the park for specific visitor experiences. This could inform the development plan and master-narrative for Naturpark Amager.

Jesper Holm: Mod en model for forståelse af bynær økoturisme (ByØ), handler om både bæredygtighed og udvikling af guidede ture (nicheprodukt), der kan bidrage til samme. Ambitionen er at finde en model/blueprint samt en manual/redskabskasse, til integration af ByØ i naturparere. Vi har fundet 4 retningsgivende dimensioner for ByØ: 1) Destinationens natur i fht byens tek-øko-kultur profil. 2) Bebyggelser, stier, æstetik-materialer-energi og turisme-trykket i naturrum og økosystem. 3) Guider kompetencer i udvikling af ByØ ture og oplevelser. 4) Turisme-

erhvervets, turister og lokale beboeres læring og adfærd i natur-miljøindsats. Projektet går især ud på at undersøge potentialet i at få flere turistguider til at arbejde med naturturisme/miljøturisme, da dette er relativt tyndt besat i en dansk sammenhæng. På den måde kobler projektet sig op på tidens trend i fht "økologisk oplevelsesinnovation", "tag på grønne oplevelser" mv.

Jørgen Ole Bærenholdt: Etablering af vandreruter som turismefremmende initiativ - Camønoen som case. Et interessant skift er på vej i turismen: Borgere og frivillige kræfter og foreninger samt erhvervsdrivende (handlende, ejendomsjere etc.) i yderområder tager initiativ til at genopfinde steder for at tiltrække flere turister. Derved får stederne ny mening, fordi de værdsættes af flere. Resultaterne er både fysiske, økonomiske, sociale og kulturelle. Samtidigt er der protester mod for meget turisme i en række europæiske storbyer, så turisme er også andre steder kommet på den politiske dagsorden om fremtidens samfund. Netop kombinationen af forskellige kræfter og forskellige økonomiske rationaler (reciprocitet, association, marked) giver initiativerne styrke, men rummer også udfordringer, når de forskellige rationaler støder sammen (f.eks. når frivillige, lønmodtagere og selvstændige arbejder sammen om et produkt). Den produktive kombination af de forskellige kræfter opstår, når man mødes om skitser til det fysiske design af steders udvikling. Camønoen er et eksempel på den nye type designede turiststeder / borgerdrevne intensive omgivelser. Der gøres dog flittigt brug af designere, arkitekter mv. Oplægget viste design-eksempler fra Camønoen, med særlig vægt på "den runde bæk", der er blevet et vartegn for vandreruten.

Nationalpark Kongernes Nordsjælland er endeligt godkendt

Jesper Brandt

Nationalpark "Kongernes Nordsjælland" har afsluttet en høringsrunde omkring den seneste revision af planerne for nationalparken, som forligskredsen omkring nationalparkloven godkendte i august 2016. D. 15 december 2017 gav miljøminister Esben Lunde Larsen så sit endelige tilsagn om vedtagelse af nationalparken, der forventes indviet i første halvdel af 2018.

De 5 nordsjællandske kommuner, der har samarbejdet om pilotprojektet, Fredensborg, Gribskov, Halsnæs, Hillerød og Helsingør, har til det sidste bestræbt sig på at få så store arealer som muligt med i parken og det er på den måde lykkedes at få i alt 246 km² inddraget. Til sammenligning er landarealet af Nationalpark Thy 250 km, Mols Bjerger 152 km (+ 28 km havareal), Vadehavet 300 km (+1200 km havareal), og Skjoldungernes land 107 km (+ 63 km hav i Roskilde Fjord)

Det har været en lang proces, der har strakt sig over 15 år, hvor de 5 kommuner gennem hele forløbet har vist stor interesse for projektet og ikke mindst dets muligheder for at fremme turismen i området. Men samtidigt var der især i de første år en markant modstand blandt lodsejerne, der på mange måder påvirkede mulighederne for at få skabt en landskabeligt sammenhængende struktur for nationalparken.

Vi ønsker parken tillykke med at det endelig er lykkedes, så man nu kan komme i gang med at realisere de mange forslag til planer, ikke mindst hvad angår mulighederne for at få forbedret naturkvaliteten, særligt af de omfattende skove, og ikke mindst få skabt bedre sammenhæng mellem de mange interessante nordsjællandske naturområder.

Alene ved den biologiske tankes kraft

Overvejelser omkring et høringssvar fra "Verdens skove"

Jesper Brandt, CNNF

I forbindelse med den seneste høringsrunde for Nationalpark "Kongernes Nordsjælland" her i efteråret 2017 fremsendte organisationen Verdens Skove et interessant høringssvar (Se <https://www.verdensskove.org/files/Medarbejdere/Horingssvar%20fra%20Verdens%20Skove%20Nordsjælland%20Nationalpark%202017%20version%202.pdf>)

Her anførte organisationen en række konkrete forslag til udvidelser: Dels en række offentlige arealer (Tokkekøb Hegn, Forsvarets Sjælsmark Kaserne og Gentofte kommunes del af Sjælsø, dels Højbjerg Hegn, hvor lodsejraftaler gav muligheder for at udvikle det som trædesten og senere korridor for biodiversitets-udveksling mellem Gribskov, de mindre skove mod nord og korridoren til Alsønderup Enge og Arresø. Endelig foreslog Verdens Skove inddragelse af de marine dele af kysten fra Kronborg til Melby Overdrev 5 km ud eller til grænsen med Sverige.

Om nogle af udvidelserne på land er kommet med blandt de seneste udvidelser af parken får vi nok snart information om. Inddragelsen af havområderne er et spændende og relevant forslag, men vi ved også, at der trods anerkendelse af behovet for udpegning af flere havområder i forbindelse med nationalparkprojekterne, har været politisk modstand mod at indskrænke mulighederne for at udnytte havbunden råstofmæssigt.

Der henvises desuden til en selvstændig publikation fra organisationen, "*Forslag til Nordsjælland Nationalpark og Biosfære*", der dog ligger helt tilbage fra 2005, se

https://www.verdensskove.org/files/Artikler_og_rapporter/Forslag%20til%20Nordsj%C3%A6lland%20Nationalpark%20og%20Biosf%C3%A6re%202005_0.pdf

Det mest bemærkelsesværdige er imidlertid høringssvarets forslag til ny struktur for ledelse og administration af nationalparken. Jeg håber ikke at det skal opfattes som et konkret seriøst forslag til en sidste korrektion af bekendtgørelsen før den endelige beslutning om vedtagelse af nationalparken. Det må vel snarere ses som en prøveballon for en bredere diskussion af den fremtidige struktur for nationalparker (og måske også andre parktyper) i Danmark. Og det skal hilses velkomment.

I korthed går forslaget ud på at sikre, at danske Nationalparker følger den internationale standard, der er udviklet under IUCN, hvorefter nationalparker er "*Store naturlige eller næsten naturlige områder, der er afsat til at beskytte økologiske processer i stor skala – og derigennem også arter og økosystemer, der er karakteristiske for området – som derudover danner grundlag*

for miljømæssigt og kulturelt forenelige muligheder af åndelig, videnskabelig, uddannelsesmæssig, rekreativ og besøgmæssig art.". Definitionen indebærer i princippet mange muligheder for rekreative og andre økonomiske aktiviteter i parkerne, men de skal være forenelige med hovedformålet, som er beskyttelse af økologiske processer, arter og økosystemer.

Det er dog tydeligvis ikke den alsidige opfyldelse af alle de multifunktionelle muligheder som en nationalpark kan tilbyde befolkningen og tilrejsende turister forudsat den samtidige sikring af hovedformålet, der har ligget Verdens Skove på sinde, men derimod primært den målrettede fagbiologiske indsats for at sikre de bedst mulige betingelser for de naturlige økosystemer og sikringen af biodiversitet indenfor nationalparkens grænser. Til det formål foreslås parken ledet af en bestyrelse, der består af mindst 8 universitetsuddannede biologer (heraf 4 biodiversitetsforskere fra danske universiteter), to repræsentanter for hhv. naturstyrelsen og lodsejerne i parken, 2 repræsentanter for hhv. Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet, samt to repræsentanter for et bredt sammensat nationalparkråd.

Jeg er ikke i tvivl om, at forslaget er fremsat i den bedste mening, ud fra en opfattelse af, at planlægningen af en sådan nationalpark i bund og grund er et spørgsmål om professionel biologisk viden. Men der står desværre ikke noget i forslaget om, hvilke øvrige forudsætninger, der skal være opfyldt, for at en sådan bestyrelse skal kunne opfylde sin mission. Det kunne ellers være interessant at få diskuteret. Lad os blot stille et par enkelte spørgsmål: Hvad forestiller man sig f.eks., at disse højt specialiserede biologer skal stille op, når de bliver stillet over for en flok lodsejere (incl. kommunale og statslige myndigheder, der jo også kan eje jord, erhvervet til mange forskellige formål), der ikke har samme mening som bestyrelsens biologiske flertal? Og når det sker, hvilke interesser og pressionsgrupper vil bestyrelsen så alliere sig med for alligevel at få fremmet sine formål? Og når de så har gjort det, hvilke konsekvenser vil det så have for parkens videre udvikling? For slet ikke at tale om konsekvenserne for al den natur, der ligger udenfor nationalparkerne, og som deres biodiversitet jo også på længere sigt afhænger af?

Forbilledet for forslaget fra Verdens Skove er jo den klassiske amerikanske nationalpark. Men dennes fædre og mødre kunne ikke have drømt om andet end at oprette dem på statslig eller føderal jord, udpeget med netop dette formål. De var endvidere afgrænset som en præcis og specialiseret sektor i samfundet, med de kompetencer til at sætte betingelser for indsatsen i denne sektor, som netop kendetegner en sådan sektorforvaltning.

En lignende struktur havde man i de tidligere socialistiske lande, hvor nationalparkerne også havde en ganske stærk position. I det gamle Sovjetunionen var hver 6. sovjetborger i 1960'erne medlem af den sovjetiske naturfredningsforening, der var en meget indflydelsesrig lobby i samfundet, vel at mærke, når det gjaldt indflydelsen på udviklingen i national- og naturparkerne. Også som miljøbevægelse fik den betydning, men ligesom i vores del af verden havde denne svært ved at hamle op med de økonomiske og politiske kræfter, der knyttede sig til udnyttelsen af naturressourcerne udenfor parkerne. Siden sammenbruddet af Sovjetunionen, har natur- og nationalparkerne oplevet drastiske budgetnedskæringer, der har ændret hele deres forvaltning i retning af kommerciel udnyttelse af parkernes rekreative og turistmæssige muligheder. Presset fra oligarkernes interesse i at gennemføre jordspekulation i de attraktive områder har mange steder, f.eks. i Ungarn, skabt voldsomme konflikter, som parkforvaltningerne på mange måder har stået magtesløse overfor.

At drive en nationalpark er jo ikke en akademisk øvelse. Selv om der ligger langtsigtede gode, rigtige og nødvendige mål omkring sikring af biodiversitet og naturkvaliteter i udviklingen af

nationalparkerne, er det – ikke mindst netop derfor – i virkeligheden samtidigt politik på et meget højt plan.

Læsningen af forslaget førte tankerne tilbage til miljøbevægelsens barndom, hvor forskellige faggrupper ofte fremhævede deres fags muligheder for at redde verden, hvilket jo på mange måder var fint.

Jeg husker ikke mindst broderen til den kendte amerikanske biolog Eugene Odum, Howard T. Odum (der også var biolog), som udviklede et raffineret system til beskrivelse af energiflowet i økosystemer, der især blev interessante, da han implementerede dem på menneskesamfund, også industrielle regionale systemer. I hans bog *Environment, Power and Society* (Wiley-Interscience, 1970) fremlagde han sine tanker om energiflowets betydning for udviklingen af samfundsmæssige økosystemer, og hvordan magten i samfundet afspejlede energiflowet. Han formulerede endda 10 nye energetiske bud på en fremtidig bæredygtig verden. "Thou shall not waste potential energy" lød det første bud. Det var en spændende faglig fornyelse. Og bestemt analytisk brugbar. Men det var ligeså tydeligt at den gode Howard Odums forståelse af de mekanismer, der var styrende for de processer, der foregik i de samfund, som han på den måde beskrev som økosystemer, ikke bevægede sig synderligt ud over hvad en hver anden amerikansk borger uden særlig kompetence kunne fremvise. Jeg har i mange år forestillet mig, at det netop var en biolog som Howard T. Odum, som den danske filosof Tage Birke tænkte på, da han engang definerede begrebet *økologisme* som kombinationen af høj naturvidenskabelig kompetence og samfundsvidenskabelig analfabetisme.

Jeg mener bestemt, at der er behov for at udvikle diskussioner om den måde, vi fremover skal drive parker på, herunder også om der kan udvikles nye parker, der mere målrettet satser på udvikling af fri uberørt natur, hvor der fagligt især kan arbejdes med sammenhængen med en sådan naturudvikling og udviklingen af biodiversitet i disse områder. Det er en stor videnskabelig, også fagbiologisk og økologisk udfordring. Men det er meget mere end det. Det vil formentlig i en rum tid fremover kræve, at sådanne områder er opkøbt og ejet klart med henblik på hovedsageligt at opfylde sådanne formål. Ellers har det ingen gang på jorden.

Målet kan i mindre omfang opfyldes på visse arealer i de eksisterende parker, hvor sådanne mål er accepteret og ønskes fremmet af lodsejerne, eller ikke støder mod andre brugsrettigheder. Det eneste sted, hvor det måske kunne have et større omfang er i Thy nationalpark, i den udstrækning, det vil være foreneligt med de andre statslige interesser i området.

Men det vil næppe kunne være i et omfang, der hverken helt eller halvt vil kunne retfærdiggøre den massive ensidige fokus på fagbiologisk ekspertise, som forslaget bygger på. Den største faglige udfordring i natur- og nationalparkarbejdet er den tværfaglige sammenfattende koordinering på landskabsplan indenfor parkområdet. Det kræver ikke bare mange forskellige former for ekspertise, men i endnu højere grad, at de evner at samarbejde og koordinere deres indsats. Og en af de største politiske udfordringer vil være, hvordan man kan få forenet sådanne faglige perspektiver med de lokale interesser, der udfolder sig i området, og som på længere sigt må være afgørende for områdets omstilling i retning af en bæredygtig udvikling, hvor også sikringen af naturen indgår som en naturlig del af landskabets udnyttelse. En sådan indsats er ikke bare vigtig for parkernes udvikling i retning af bedre, mere og mere sammenhængende natur. Det vil også give nationalparkerne en klar mission, der rækker ud over parkerne, ved at gøre dem til spydspidser i opsamlingen af erfaringer omkring, hvordan en bæredygtig omstilling med mere plads til naturen kan gennemføres overalt i landet.

Hvordan det kan gøres bedre, vil være rigtig godt at få diskuteret.

En diskussion, der i den forbindelse også bør rejses, er baggrunden for og vores holdninger til de mange nye parkformer, der har udviklet sig de senere årtier: regionale parker, geoparker, Unesco World Heritage og Unesco biosfæreservater. De har hver for sig ofte særlige fagspecifikke udgangspunkter, der typisk også skal ses i et neoliberalt regionalt eller globalt konkurrenceperspektiv, men dertil også på forskellig måde har indarbejdet hensynet til en sammenfattende lokal/regional planlægning og forvaltning, der kan fremme parkens både specialiserede og generelle funktioner. Hvordan stiller ønsket om sikring af stadigt bedre naturkvalitet og fortsat mere og mere sammenhængende natur sig til de mange forskellige økonomiske kræfter, der typisk sættes i spil koblet meget bevidst til disse parkformer? Valget af parkformer er i virkeligheden ofte præget af markedsøkonomiske overvejelser parktypernes brandingmuligheder og bliver i den forbindelse ofte behandlet som supplerende muligheder. F.eks. har man i Nordsjælland samtidigt med bestræbelserne på at få skabt en nationalpark også – med succes – lagt billet ind på at skabe et UNESCO World Heritage omkring det nordsjællandske parforcejagtlandskab, der delvist overlapper nationalparken. De kulturhistoriske værdier i dette projekt er åbenbare. Men hvordan vil Verdens Skove forholde sig til den dobbelthed, der ligger i samtidigt at ville udvikle de store nordsjællandske skove til *'næsten naturlige områder, der er afsat til at beskytte økologiske processer i stor skala'*, når man nu reelt har forpligtet sig internationalt til beskyttelse af et højst specialiseret kulturlandskab. Biologen vil måske mene, at det blot kan klares ved at holde parforcestjernerne ryddet. Men kulturhistorikeren kunne måske tilsvarende finde på at fremhæve, at biodiversiteten må kunne klares ved blot at plante lidt flere eksotiske arter i jagtlandskabet. Faktisk er den kulturhistoriske ekspertise mærkeligt nok ikke særligt godt repræsenteret i Nationalpark Kongernes Nordsjælland.

Når det drejer sig om Natur- og Nationalparker, kunne man have lyst til at konkludere:

Ekspertise er godt. Men en sammenfattende helhedskoordinerer er nok bedre.

Kommende møder og konferencer:

CNNF giver i sine nyhedsbreve oplysninger om væsentlige begivenheder af betydning for natur og Nationalparkforskningen. Vi tager udgangspunkt i den viden om konferencer, møder m.v., som vi finder indenfor forskningsverdenen, herunder i newsletters fra organisationen Landscape Europe og fra Europarc Federation, især deres Nordisk-baltiske section. Såfremt modtagere af CNNFs nyhedsbrev har kendskab til konferencer, møder og lignende aktiviteter af forskningsmæssig og formidlingsmæssig betydning især i Danmark og i omkringliggende lande, vil vi meget gerne omtale disse aktiviteter i vores kalender. Send en mail til brandt@ruc.dk.

ICEFC 2018: 20TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON ECOLOGY AND FOREST CONSERVATION

Dato: 25-26 JANUAR 2018

Sted: PARIS, FRANKRIG

Link: <https://www.waset.org/conference/2018/01/paris/ICEFC>

TERRAenVISION ENVIRONMENTAL ISSUES TODAY: SCIENTIFIC SOLUTIONS FOR SOCIETAL ISSUES

Dato: 29 JANUAR – 2 FEBRUAR 2018

Sted: BARCELONA, SPAIN

CNNF-NYHEDSBREV, Dec 2017

Link: <https://terraenvision2018.eu/>

CONSIDERING THE FUTURE OF SUSTAINABLE AGRICULTURE IN THE EU: ENSURING PRODUCTION AND PRESERVING BIODIVERSITY

Dato: 22 FEBRUAR 2018

Sted: THON HOTEL BRUSSELS CITY CENTRE, BRUSSELS

Link: <https://euagenda.eu/events/2018/02/22/considering-the-future-of-sustainable-agriculture-in-the-eu>

ICSHGE18 - 2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUSTAINABILITY, HUMAN GEOGRAPHY AND ENVIRONMENT 2018

Dato: 28 FEBRUAR - 4 MARTS 2018

Sted: KRAKOW, POLEN

Link: <http://www.icshge.org>

DANSK LANDSKABSØKOLOGISK FORENINGS ÅRSMØDE 2018: SLOW FOOD OG LANDSKABET - KAN LOKAL FØDEVAREPRODUKTION SIKRE NATURPLEJE?

Dato: 15 MARTS 2018

Sted: FESTAUDITORIET, KU, BULOWSVEJ 27, FREDERIKSBERG

Link: <http://landskabsoekologi.dk/>

ICWERC 2018: 20TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON WILDLIFE ECOLOGY, REHABILITATION AND CONSERVATION

Dato: 22-23 MARTS 2018

Sted: PRAG, TJEKKIET

Link: <https://www.waset.org/conference/2018/03/prague/ICWERC>

REGIORESOURCES 21-2018: GLOBAL MEGATRENDS AND LANDSCAPE

Dato: 17-19 APRIL 2018

Sted: CONGRESS CENTRE OF THE SLOVAK ACADEMY OF SCIENCES, SMOLENICE CASTLE, SLOVAKIA

Link: <http://regioresources21.eli-web.com/>

CENTER FOR NATUR- OG NATIONALPARKFORSKNING (CNNF): LODSEJERE SOM NATURFORVALTERE I DANSKE NATIONALPARKER.

Dato: 20 APRIL 2018

Sted: ROSKILDE UNIVERSITET, ROSKILDE, DANMARK

Link: <http://cnnf.ruc.dk/>

ICWERC 2018: 20TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON WILDLIFE ECOLOGY, REHABILITATION AND CONSERVATION

Dato: 25-26 APRIL 2018

Sted: LONDON, ENGLAND

<https://www.waset.org/conference/2018/04/london/ICWERC/home>

BIODIVER-CITY: ENHANCING URBAN BIODIVERSITY AND ECOSYSTEM SERVICES TO MAKE CITIES MORE RESILIENT. OPPLA

Dato: 24 APRIL 2018

Sted: SOFIA, BULGARIA

CNNF-NYHEDSBREV, Dec 2017

Link: <https://oppla.eu/enhancing-urban-biodiversity-and-ecosystem-services-make-cities-moreresilient>

MODERNISM, MODERNISATION AND THE RURAL LANDSCAPE

Dato: 10-13 JUNI 2018

Sted: TARTU, ESTLAND

Link: <https://modscapes.eu/conference2018/call-forpapers/>

ENVIRONMENTAL IMPACT 2018: 4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON ENVIRONMENTAL AND ECONOMIC IMPACT ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Dato: 20-22 JUNI 2018

Sted: NAPOLI, ITALIEN

Link: <http://www.wessex.ac.uk/conferences/2018/environmental-impact-2018>

POLLEN BIENNIAL CONFERENCE 2018: POLITICAL ECOLOGY, THE GREEN ECONOMY, AND ALTERNATIVE SUSTAINABILITIES

Dato: 20-22 JUNI 2018

Sted: OSLO OG AKERSHUS UNIVERSITY COLLEGE, OSLO, NORGE

Link: <https://politicalecologynetwork.com/pollen-biannual-conference/>

PECSRL 2018 (PERMANENT EUROPEAN CONGRESS FOR THE STUDY OF RURAL LANDSCAPES)

Dato: 3-7 SEPTEMBER 2018

Sted: CLERMONT-FERRAND OG MENDE, FRANKRIG

Link: <https://pecsrl2018.sciencesconf.org/>

THE 18TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANDSCAPE DIVERSITY AND BIODIVERSITY

Dato: 18-21 SEPTEMBER 2018

Sted: SMOLENICE CONGRESS CENTRE, SLOVAKIA

Link: http://www.uke.sav.sk/wpcontent/uploads/1_announcement.pdf